

Na podlagi sedmega odstavka 15. člena, drugega odstavka 18. člena, prvega odstavka 19. člena in drugega odstavka 20. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) izdaja minister za kmetijstvo in okolje

PRAVILNIK

o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje bolezn modrikastega jezika

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina)**

Ta pravilnik določa minimalne ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje bolezn modrikastega jezika – bluetongue (v nadaljnjem besedilu: BT) v skladu z Direktivo Sveta 2000/75/ES z dne 20. novembra 2000 o določitvi posebnih določb za boj zoper in izkoreninjenje bolezn modrikastega jezika (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 74), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2012/5/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o spremembah Direktive Sveta 2000/75/ES, glede cepljenja proti bolezn modrikastega jezika (UL L št. 81 z dne 21. 3. 2012, str 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/75/ES).

2. člen **(pomen izrazov)**

Poleg izrazov iz pravilnika, ki ureja bolezn živali, se za potrebe tega pravilnika uporabljajo še naslednji izrazi:

1. gospodarstvo je vsak objekt s pripadajočim zemljiščem, kjer se stalno ali začasno redijo ali gojijo živali, dovzetne za BT;
2. dovzetne vrste živali so vsi prežvekovalci;
3. živali so dovzetne vrste živali, razen divjih živali;
4. odstranitev pomeni uporabo enega od postopkov v skladu z Uredbo (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 1), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L št. 276 z dne 20. 10. 2010, str. 33), na način, da se prepreči širjenje BT;
5. vektor je vsak komar vrste *Culicoides imicola* ali kateri koli drugi komar iz rodu *Culicoides*, ki lahko prenaša BT;
6. sum se postavi na podlagi kliničnih znakov, značilnih za BT pri dovzetnih vrstah živali, in epidemioloških podatkov, ki kažejo na možno prisotnost BT;
7. potrditev je uradna potrditev BT v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali;
8. oslabljen živa cepiva so cepiva, ki so pridobljena s prilagoditvijo v naravi prisotnih izolatov virusa BT z zaporednimi pasažami na tkivnih kulturah ali oplojenih kokošjih jajcih.

3. člen **(prijavljanje BT)**

(1) Vsak sum ali pojav BT je treba nemudoma prijaviti v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali.

(2) Veterinarska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS) po potrditvi BT prijavi Komisiji in državam članicam Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali.

II. SUM NA BT

4. člen (postavitev suma)

(1) Sum na BT se postavi v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali.

(2) Veterinar, ki posumi na BT, izda imetniku živali pisno navodilo, s katerim določi ukrepe, potrebne za preprečevanje širjenja BT, v skladu z zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

(3) Obveščanje o sumu poteka v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali.

5. člen (ukrepi ob sumu)

(1) Po prejemu obvestila VURS nemudoma sproži preiskavo za potrditev ali izključitev BT na gospodarstvu v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali.

(2) Če VURS na podlagi opravljene preiskave iz prejšnjega odstavka prisotnosti BT na gospodarstvu ne more izključiti, skliče Državno središče za nadzor bolezn (v nadaljnjem besedilu: DSNB) v skladu s pravilnikom, ki ureja bolezn živali. VURS v skladu s sklepi DSNB uradno postavi sum BT na gospodarstvu.

(3) Uradni veterinar v skladu s sklepi DSNB na sumljivem gospodarstvu odredi oziroma izvede naslednje ukrepe:

- (a) popis vseh živali na gospodarstvu; živali, dovzetnih za BT; bolnih živali ali živali, za katere se sumi, da so zbolele za BT, ter poginulih živali. Ta seznam imetnik redno posodablja, tako da evidentira rojene in poginule živali od postavitve suma dalje; za potrebe uradnega nadzora morajo biti ti podatki na gospodarstvu stalno na voljo;
- (b) popis območij, ki bi lahko omogočala razvoj in preživetje vektorjev, še posebej območij, ki bi omogočala njihovo razmnoževanje;
- (c) epizootiološko poizvedbo v skladu s 7. členom tega pravilnika;
- (č) redne obiske sumljivega gospodarstva;
- (d) podroben klinični ali patoanatomski pregled živali, ki so poginile ali za katere obstaja sum, da so okužene, in, če je potrebno, laboratorijske preiskave;
- (e) prepoved prometa in premikov živali z in na sumljivo gospodarstvo;
- (f) če je mogoče, zaporo živali v času aktivnosti vektorjev;
- (g) način in pogostnost dezinfekcije živali, objektov, kjer so živali nameščene, in njihove okolice (zlasti območij, ki omogočajo razvoj vektorjev *Culicoides* sp.) z dovoljenimi insekticidi, pri čemer upošteva klimatske pogoje in obstojnost uporabljenega insekticida;
- (h) odstranitev trupel poginulih živali.

(4) Ukrepe iz prejšnjega odstavka uradni veterinar v skladu s sklepi DSNB odredi oziroma izvede tudi na drugih gospodarstvih, za katera obstaja sum, da so okužena ali da lahko predstavljajo izvor okužbe.

(5) Ukrepi iz tega člena se izvajajo, dokler VURS uradno ne izključi suma BT.

III. POTRDITEV BT

6. člen (potrditev in ukrepi po potrditvi)

(1) Prisotnost BT uradno potrdi VURS na podlagi laboratorijskih rezultatov, ki dokazujejo kroženje virusa na določenem gospodarstvu oziroma območju; v primeru epizootije lahko VURS BT uradno potrdi tudi na podlagi kliničnih oziroma epizootioloških rezultatov.

(2) Uradni veterinar po uradni potrditvi BT na gospodarstvu v skladu s sklepi DSNB poleg ukrepov iz prejšnjega člena odredi oziroma izvede še naslednje ukrepe:

- (a) zakol živali, potreben za preprečitev širjenja bolezni. O vsakem takem ukrepu VURS obvesti Komisijo;
- (b) odstranitev trupel poginjenih in usmrčenih živali;
- (c) izvajanje ukrepov iz 5. člena tega pravilnika tudi na gospodarstvih, ki se nahajajo v polmeru 20 kilometrov (vključno z okuženim območjem) okoli okuženega gospodarstva.

(3) VURS lahko območje iz točke (c) prejšnjega odstavka razširi ali skrči na podlagi epizootioloških, zemljepisnih, ekoloških ali meteoroloških razmer in o tem obvesti Komisijo.

(4) Če območje iz točke (c) prvega odstavka tega člena vključuje del ozemlja drugih držav članic EU, se meja določi v sodelovanju s pristojnimi organi zadevnih držav.

7. člen (epizootiološka poizvedba)

Epizootiološka poizvedba se izvede na obrazcu iz načrta ukrepov ob pojavu BT, ki je objavljen na spletni strani VURS in zajema najmanj naslednje podatke:

- (a) obdobje, v katerem je bila lahko BT domnevno prisotna na gospodarstvu, preden je bila bolezen prijavljena ali se je pojavil sum;
- (b) možen izvor BT na gospodarstvu ter popis vseh ostalih gospodarstev z dovzetnimi živalmi, ki bi se lahko okužile ali kontaminirale iz istega izvora;
- (c) prisotnost in razširjenost vektorjev BT;
- (č) premike živali z in na okužena gospodarstva ali kakršenkoli odvoz trupel živali z okuženega gospodarstva.

IV. CEPLJENJE

8. člen (cepljenje)

(1) Na podlagi opravljene ocene tveganja lahko VURS odobri cepljenje proti BT.

(2) Pred začetkom izvajanja cepljenja mora VURS obvestiti Komisijo.

(3) Če se za cepljenje uporabijo živa oslABLJENA cepiva, mora VURS določiti:

- (a) okuženo območje, ki zajema vsaj območje cepljenja;

(b) ogroženo območje, ki se razteza vsaj 50 km čez meje okuženega območja.

V. OKUŽENO IN OGROŽENO OBMOČJE

9. člen (določitev okuženega in ogroženega območja)

(1) Uradni veterinar v skladu s sklepi DSNB takoj po uradni potrditvi BT z odločbo določi:

- (a) okuženo območje s polmerom najmanj 100 kilometrov okrog okuženega gospodarstva;
- (b) ogroženo območje, ki sega najmanj 50 km čez meje okuženega območja in na katerem v zadnjih dvanajstih mesecih živali niso bile cepljene proti BT z oslavljenimi živimi cepivi.

(2) Pri določitvi okuženega oziroma ogroženega območja mora VURS upoštevati geografske, administrativne, ekološke in epizootiološke faktorje glede na bolezen in možen nadzor.

(3) Če okuženo oziroma ogroženo območje vključuje ozemlje drugih držav članic EU, se okuženo oziroma ogroženo območje določi v sodelovanju s pristojnimi organi zadevnih držav.

(4) Če obstajajo utemeljeni razlogi, lahko VURS pripravi zahtevo za spremembo razmejitve območij iz točk (a) in (b) prvega odstavka tega člena, ki jo posreduje na Komisijo, ob upoštevanju:

- (a) njihove zemljepisne lokacije in ekoloških dejavnikov;
- (b) meteoroloških pogojev;
- (c) prisotnosti in razširjenosti vektorja;
- (č) rezultatov epizootioloških poizvedb, opravljenih v skladu s prejšnjim členom;
- (d) rezultatov laboratorijskih preiskav;
- (e) uporabe protiukrepov, zlasti dezinsekcije.

10. člen (ukrepi na okuženem območju)

(1) Na okuženem območju uradni veterinar v skladu s sklepi DSNB odredi oziroma izvede naslednje ukrepe:

- (a) identifikacijo vseh gospodarstev z živalmi znotraj okuženega območja;
- (b) prepoved premikov živali z okuženega območja.

(2) Ne glede na točko (b) prejšnjega odstavka so izjeme od prepovedi določene v Uredbi Komisije (ES) št. 1266/2007 z dne 26. oktobra 2007 o pravilih za izvajanje Direktive Sveta 2000/75/ES v zvezi z nadzorom, spremljanjem in omejitvami premikov nekaterih živali, ki so dovzetne za bolezen modrikastega jezika (UL L št. 283 z dne 27. 10. 2007, str. 37), zadnjič spremenjeni z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 648/2011 z dne 4. julija 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1266/2007 v zvezi z obdobjem uporabe prehodnih ukrepov glede pogojev za izvzetje nekaterih živali iz prepovedi izstopa iz Direktive Sveta 2000/75/ES (UL L št. 176 z dne 5. 7. 2011, str. 18).

(3) VURS pripravi program epidemiološkega nadzora na okuženem območju, ki temelji na spremljanju kontrolnih skupin goveda ali drugih prežvekovalcev in spremljanju prisotnosti populacij vektorjev.

(4) Poleg ukrepov iz prvega odstavka tega člena lahko uradni veterinar v skladu s sklepi DSNB odredi cepljenje živali proti BT na okuženem območju. Živali, pri katerih se opravi cepljenje, morajo biti označene, cepljenje pa evidentirano v skladu s pravilnikom, ki določa informacijski sistem za spremljanje, nadzor in poročanje o določenih boleznih živali. O cepljenju VURS obvesti Komisijo.

11. člen (ukrepi na ogroženem območju)

(1) Na ogroženem območju uradni veterinar v skladu s sklepi DSNB odredi oziroma izvede ukrepe iz prvega, drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena.

(2) Na ogroženem območju je prepovedano cepljenje proti BT z oslabiljenimi živimi cepivi.

12. člen (obveščanje)

VURS obvešča o ukrepih in omejitvah, ki veljajo in se izvajajo na okuženih in ogroženih območjih, preko sredstev javnega obveščanja, z opozorilnimi napisi in na druge načine.

VI. LABORATORIJI

13. člen (diagnostični laboratoriji)

(1) Nacionalni referenčni laboratorij za BT in njegove naloge so določeni v pravilniku, ki ureja bolezni živali.

(2) Referenčni laboratorij EU za BT in njegove naloge so določeni v Prilogi 2 Direktive 2000/75/ES.

VI. NAČRT UKREPOV

14. člen (načrt ukrepov)

(1) Načrt ukrepov ob pojavu BT pripravi VURS in ga objavi na svoji spletni strani.

(2) Načrt ukrepov določa sredstva, opremo, osebje in materialna sredstva, ki so potrebna za hitro in učinkovito izkoreninjanje BT. Načrt ukrepov se pripravi v skladu s Prilogo III Direktive 2000/75.

VII. KONČNI DOLOČBI

15. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje bolezni modrikastega jezika – bluetongue (Uradni list RS, št. 23/04 in 42/10).

16. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-202/2012
Ljubljana, dne 25. septembra 2012
EVA 2012-2330-0126

Franc Bogovič I.r.
Minister za kmetijstvo in okolje